

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadó-
hivatal jutányos ár mellett közöl.

Aratás alatt.

Az idej aratásnak általános jellege — a mi elfogja úgy a gazdálkodó, mint az arató valóját — az öröm.

Ezen nincs mit csodálkozni, mert hiszen hosszú évtized zajlott le felettünk a nélkül, hogy akár a gazda, akár az arató vidám arczczal tekinthetett volna végig vetései földjén, melyre nehéz munkája szülte verejtékét hullatta; rozsdá, szárazság, köd voltak évről évre ama tényezők, mik a gazda vérmes reményeit időről-időre elhalványíták, azért az idej duzzadt buzaszemek, fejlett kalászkok szinte jó kedvre derítik úgy a gazdálkodót, mint az aratót.

Hogy tényleg mily fokban fognak reményeink érvényesülni, azt a legközelebbi cséplés fogja ugyan beigazolni, de egy bizonyos, t. i., hogy az idej aratás eredménye messze tulszárnyalja a múlt évek silány termését.

Ez az, a mi méltán öröme hangolhat mindenkit, a ki némileg is elfogja a különbséget a jobb és silányabb termések közt.

Nem tagadjuk, vannak kisebb-nagyobb parcellák, melyek alig a vetőmagot adják meg, melyekbe a gazda munkája beleveszett, ezeket látjuk a tul buja földeknél, ellenben a közepes minőségű, de gondosan művelt földek hálásan fizetik meg a rájuk fordított munkát és fáradságot.

Valamint a földi életben örömnök közé öröm is vegyül, úgy vagyunk az idej aratás fölött érzett örömnökkel is.

A rossz gabonaárak keserűen vegyülnek bele örömnökbe s bizonyos lehangoltságot és kedvetlenséget szülnek bennünk.

Szomoruan konstatáljuk, hogy a buzaárak nap nap után süllyednek.

Ily viszonyok közt — midőn 12 koronáért kellend majd elvesztegetnünk a legjobb minőségű buzánkat, ma Mindszenten 12 korona 60 fillérenél magasabb áron gabnát eladni nem lehet

— bizonyára az eladósodott kis gazda alig pótolhatja a múlt évek hátrányait.

Hogy a munkáskezek ma mennyire le vannak kötve — mit különben örvendetes jelnek tartunk — mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy folyó hó 16-án községünkben egy cséplőgép mellé napszamosokat kerestek s egyetlen egy férfi, vagy nő vállalkozó nem akadt.

A midőn örvendetesesen vesszük tudomásul ezt, — mert meg vagyunk győződve, hogy a férfi elem nehéz munkába foglalatoskodik, kivéve a cigányokat, — annál lehengelőbbnek tartjuk s bizonyos mértékben öröm számba vesszük ama körülményt, hogy munkásosztályunk asszonynépsége sorraiból, — kik pedig naphosszant tetlenül vesztegelnek — nem akadt anynyi munkáskezd, mely egyetlen egy cséplő által nyújtott munkának megfelelt volna.

Ezt azonban, — mert a dolog lokális természetű — további bírálat tárgyává nem tesszük.

Ma közelebbről az érdekel bennünket, hogy valjon némileg is teljesedni fog-e a napi lapoknak néhány hét előtt világgá bocsátott ama fölfogása, hogy Amerikában, Oroszországban és Romániában pár száz millió hiányt mutat az idej termés a múlt évihez képest, miből kifolyólag nálunk az idén a gabnaárak tulságosan süllyedni nem fognak. Vajha úgy lenne!

A szegényügyről.

Alig van állam, melyben a szegények támogatására nagyobb szükség volna, mint nálunk, és mégis dacára a társadalom áldozatkészségének, a szegényügy nálunk a legrendezetlenebb állapotban van.

Kevés helyütt adnak a jómóduak annyit a szegények segélyezésére, mint hazánkban, mégis oly rendszertelenül osztatnak szét az adományok, hogy a valóban érdemesek csak elvétve jutnak hozzájuk.

Sok társadalmi kérdésünk közt a szegényügy rendezéséhez kellene első sorban fogni.

Igaz, hogy az állam is foglalkozik a szegényügy kérdésével és nem is akarunk e részben sem elébe vágni az intézkedésnek, sem tanácsot adni, hanem egy módját akarjuk csak jelezni annak, miként lehetne gyorsabban társadalmilag is, és csak az állam csekély támogatásával a kérdést megoldani.

A szegényügyben két főcsoporttal van dolgunk. Az első a koldulás megszüntetése mellett a szegények közvetlen segélyezése, és a második a közjótékonyági intézetek egységes központi kezelése, karöltve az állam és a társadalom közreműködésével.

A mindennapi tapasztalás mutatja, hogy legsürgősebb az első, a mindennapi kenyeret nélkülöző szegények ügyének a rendezése. A koldusügyet a társadalom és az erkölcs érdekében gyorsan, gyökeresen és igazságosan kellene rendezni.

Ki ne hallotta volna még, hogy a koldulás mestersége is az ügyesebbnek, az élelmesebbnek és merészebbnek többet hoz, mint a félrevonuló szerény koldusnak? Tudjuk, hogy olyanok is részesülnek segélyben, kik nem is szorulnak rá és inkább munkakerülésből koldulnak, de éhséggel küzdenek azok, kik szégyenlik a koldulást, vagy nem értenek hozzá. Minő ferde kinövés a jótékonyág gyakorlásának az, mely minden ellenőrzés nélkül lévén, lehetségessé teszi egyesek éhenhalása mellett egyes koldusok meggazdagodását is.

Vegye kezébe országszerte a szegények ezreinek ügyét a társadalom felső tizezre, és gyűjtse, kezelje a milliányi nép fillérjeit. Tudjuk meg, kik a szegények és mire van szükségük, mivel és mi módon segíthetünk, ez a legelső társadalmi kötelessége embernek embertársa iránt, hogy senki se legyen kénytelen koldulni, ha szegény is, mert szegénység és koldulás közt is van különbség és a koldulás is éppen olyan megbélyegző a társadalomra nézve, mint a milyen szégyene volt az ókornak a rabszolgatartás.

Egyedül igazságos és célravezető megoldása e kérdésnek az lenne, ha az országban központi pénzügyet létesítenék, mely az összes sze-

gényeknek szánt pénzt épp oly rendszeresen, pontosan és lelkiismeretesen kezelné, mint kezelik a bankok a részvényeket, betéteket és zálogleveleket. De ez a társadalom által létesített bank ne kezelje csak az összegyűlt alamizsnákat és befolyt nagyobb pénzösszegeket, hanem vegye gondozásába és kezelésbe az összes jótékonycélú intézeteket és egyleteket is, melyek eddig az országban szétforgácsolva, tulságos nagy apparátusokkal és költséggel kezeltek és a vagyonnak egy részét tulajdonképpení rendeltetésétől elvonják, nem is említve, hogy szomorú példák vannak e téren a pazarlás, hűtlen kezelés és sikkasztások krónikájában is.

Szigoru ellenőrzés mellett gyümölcsöztesse a bank a szegények vagyonát s a lehetőség határai között, vásároljon telepeket, létesítsen menhelyeket, kórházakat, gondoskodjék szegény gyermekek ingyen taníttatásáról és neveltetéséről stb.

Czél tudatos rendszerbe öntve csakhamar megszűnnék a jelenlegi kapkodás és az inkább igazságtalan, mint jótékony kezelés helyébe az igazi emberszeretet egészséges lüktetése fog lépni és a segély mint gyógyító ir oda fog jutni, hol a kifáradt életet megmenteni, serkenteni, jó utra terelni kell.

Ha ezt elérjük, még mindig lesznek meglegedett és elégtelen, boldog és boldogtalan emberek, mert ez az emberi végzet öröksége, de tettünk legalább annyit embertársaink érdekében, hogy nyugtattunk nekik, a mivel minden állat bír, melynek a termé-

szet ruhát, hajlékot és táplálékot adott és melynek sebeit is a jótékony természet ingyen gyógyítja.

Vegyések.

— Estély. A helybeli ifjuság, miként lapunk mult számában is jeleztük, ma este jótékonycélú műkedvelői estélyt rendez. Az estély iránt, melyben 31 szereplő vesz részt, oiy óriási érdeklődés nyilvánul, hogy nagyon helyesen teszi az, ki jegyét ma délután váltja meg. De különösen is felhívjuk a közönséget azon körülményre, hogy az előadás pont 8 órakor veszi kezdetét. A rendezőség által kibocsájtott szinlap a következőkép szól: „A mindszenti műkedvelő ifjuság f. évi július hó 20-án, vasárnap, a „Polgári Kör“ helyiségében jótékonycélú estélyt rendez a következő műsorozattal:

1. Nyitány. (Romeó és Juliából. V. Bellinittől.) Zongorán előadják: Hajnal Laura és Humay Tóni.

2. Dialóg. Előadják: Bozó Irénke és Humay Gyula.

3. Falu végén kurta korcsma. Költemény Petőfittől. Zenéjét szerzé: * * * Előadók: Könyü Annuska és Klein Rózsika. Parasztleány—Bozó Irénke. Korcsmárosné—Pap Pál Etelka. Legények: Kőfalvy L., Tary János, Hajnal Manó, Zámbo Lajos, Humay Tóni.

4. Monológ. (A fogadás.) Előadja: Hajnal Manó.

5. Melodráma. (Egy haldokló cigány látomása.) Zongora kíséret mellett szavalja: Robicsék Blanka.

6. Hamupipőke. Tündéres szinmű 3 felvonásban. Személyek: Hamupipőke—Gelsy

Margitka, Rózsa és Csilla mostoha testvérei—Klein Irénke, Pap Pál Etelka. Mostoha anyja—Büchler Erzsike, Királynő—Klein Rózsika, Királyfi—Hajnal Laura, Tündér királynő és udvarmester—Könyü Annuska, Herczegnők—Büchler Ilonka és Donovitz Margitka. Tündérek—Vitos Maczuska, Donovitz Irmuska, Goldner Erzsike, Szöbl Ilonka, Schwáb Terike. Urak—Diamant Károlyka, Altwer Gyula, Donovitz Gyula, Vitos Károlyka, Tömösközy Miki, Szöbl Laczika, Hajnal Náci.

7. Jelenet a fonóból. Szereplők: Bús leány—Bozó Irénke. Bús legény—Kőfalvy L. Leányok—Könyü Annuska, Büchler Erzsike, Klein Rózsika, Klein Irénke, Hajnal Laura. Legények—Hajnal Manó, Zámbo Lajos, Tary János, Almásy László, Humay Tóni. Czigány-asszony—Pap Pál Etelka.

8. Rákóczy induló. Zongora játék négy kézre. Előadják: * * *

Helyárak: Az első 3 sor 1 kor. 20 fillér, 4-ik, 5-ik és 6-ik sor 1 kor., a többi ülőhely 60 fillér. Állóhely 40 fillér. Kezdeté pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók délután 2 órától az előadás kezdetéig Bertók János helyiségében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Az önkéntes tűzoltó-egyesület megalakulási ügyével lapunk mult számában bővebben foglalkoztunk. Közöltük az alakuló egyesület kiküldött bizottságának a község képviselőtestületéhez intézett kérelmét, melyben a község anyagi támogatását kéri. A képviselőtestület, mely folyó hó 17-én ülésezett, örömmel vette tudomásul a tűzoltó-egyesület megalakulását és elhatározta, hogy midőn az egyesület alapszabályait és szolgálati szabályzatát a község képviselőtestülete elé terjeszti, anyagi támogatásban fogja részesíteni, azaz évenként bizonyos összeggel fog hozzájárulni az egyesület szükségleteihez,

TÁRCZA.

ÉLETEM.

— A „Mindszenti Lap“ eredeti tárczája. —

Garçon lakás az enyém,
Költői „rend“ benne:
Asztalomon valamit
Senki meg nem leine.
A könyveim porosak
S szanaszét hevernek,
Bizony Isten asszonykéz
Kellene már ennek.

Egyik sarok a szekrény,
Ott a ruhám helye,
Másikba egy tiszta ing,
Azaz jó, ha lenne.
El van az mind keverve
S tiszták ritkán lesznek,
Bizony Isten asszonykéz
Kellene már ennek.

Nil amott meg mosatlan
Áll egy üres tányér,
Csak a macskám mossa el,
Hisz' az ugy is ráér.
Az ágyam sincs fölvetve
S a napok így mennek,
Bizony Isten asszonykéz
Kellene már ennek.

A sarokban pókháló,
Sáros bot mellette,
Itt egy pár cipő is
Penészszel ellepve.
A padló csupa tinta,
A butorok vének,
Bizony Isten asszonykéz
Kellene már ennek.

Hát bizony nem is bannám,
Hogyha egyet kapnék,
Rég unom a kenyeret,
A mit küldöz a pék.
De legfőbb: az erszéyim
Roppantul üresek
Bizony Isten asszony s „pénz“
Kellene már ennek.

Isten neki! fölcsapok
Tehát vőlegénynek,
Szinte már elképzelem,
Mint a paphoz visznek,
Szinte hallom a mint ott
Sugják az emberek:
Bizony Isten asszonykéz
Kellött vón' rég ennek.

Kőfalvy.

EGY ÖZVEGY NŐ SZIVJÓSÁGA.

A hallhatatlan költőnek, Vörösmarty Mihálynak, fényesen ragyogó neve ma hazánk egén tisztább fényben tündöklök, mint bármikor.

Minden magyar ajk e nagy nevet említi s minden hazafi elhozza filléreit ama oltárra, melyen a nagy költő szobra hirdeti annak nagyságát s hazaszeretetét.

A midőn látom, hogy Vörösmarty, e nagy alak szelleme lengi át széles e hazát a Kárpátoktól az Adriáig, áldozni vélek a nagy szellemnek, midőn „Szegény asszony“ című költeményét veszem tárcza cikkem alapjául.

Vörösmarty e költeményben édes anyjának özvegyi napjait rajzolja le.

Ez a szegény nő férje halála után, elhagyatva a barátoktól és a jó szívű emberektől, csendesen és magánosan ül kis lakában és gondolkozik a mult időkön, mikor

„Mig nem járt özvegyruhában:
Tele kamra, tele pincze,
S mindig kézben a kilincse.“

Ily körülmények között nem kellett a vendégeket hívni és kérni.

De most midőn csapás érte a szegényt, elhagyták mindannyian.

A szegények, koldusok pedig, kik házat gyakran látogatták, üres kézzel egyszer se mentek el tőle.

Az adománya „nem hideg pénz“ volt, hanem eleség és jóltartás, mig sok csak azért adja a pénzt, hogy lerázza magáról a nyomorultakat, de előbbiben több felebaráti szeretet nyilatkozik.

Igy segített a szegény, mig tehette, de

továbbá a tüzoltó felszerelvényeket szintén át fogja adni az egyesületnek. A képviselő-testület ezen lelkes határozata folytán bizton reméljük, hogy néhány hét múlva az önkéntes tüzoltó-egyesület készen fog állani tüzesetek alkalmával a működésre.

— Életmentés. Ripa István 10 éves kis fiú Boskovitz Oszkár és Denezs János pajtásaival a Tiszára ment fürödni. Uszkálás közben a kis Ripa görcsöt kapott és elmerült a vízbe. A szerencsétlenséget látva a két pajtás, korukat meghaladó bátorsággal, életük veszélyeztetésével, beusztak fuldokló társuk után, hogy kimentessék. A vízbefulót először a kis Boskovitz fogta meg, de mindketten lemerültek a vízbe, s talán bele is fuladnak, ha a harmadik társuk, Denezs János nem segít rajtuk.

— Áthelyezés. Mint mult számunkban említettük, az imént eltávozott Thury Károly s lelkes helyét Végh Kálmán káplán foglalja el. Nevezett e hó 17-én meg is érkezett községünkbe. Szívvelyes közönséget fog találni, mely előlegezi neki a bizalmat ama reményben, hogy jól fogja magát köztünk érezni.

— Népgyűlés. Mult vasárnap Korom Gáspár, valamint Tasnády Antal és több szentesi uri ember a piac téren népgyűlést tartottak. A népgyűlés egyetlen pontja a Rákóczy, Bercsényi, továbbá Kossuth Lajos érdemeinek az ország törvénykönyvébe leendő beiktatása feletti indítvány elfogadása volt, mit a népgyűlés egyhangulag el is fogadott.

— Árlejtés. A községi iskolai épületek javítási munkálataira az árlejtés ma délután 10 órakor fog megkezdetni a község háza tanácstermében.

a csapás után is sokszor juttatott kis vagyonszámból a nyomorultaknak, jóllehet ő maga olykor megcsinálta. Segített a szegény, mert tudta, hogy a jó Isten százszorosan megfizeti, a mit a nyomorultaknak ad.

Miután már ily gondolatokkal megtelt, előveszi a „Rózsáskeri“ című imakönyvét, hogy benne menedéket keressen.

Bizalmát az imába helyezi és nem is csalódik, mert a jó Isten gondot visel az árvákra, özvegyekre, nyomorultakra, szülőködökre egyaránt, mivel az ő teremtményei. Azonban a könyv forgatása közben ime egyszerre csak jön a jó öreg Sára — az özvegy koldusnő — s kér imádságos könyvet, mert az ember, mondja a jó Sára:

„Már ha szűken él kenyérrel,

Éljen Isten igéjével.“

Látjuk tehát, hogy a jó Sára is, épen úgy, mint a szegény nő, hitbe vetett bizalommal tűri szegénységét; ugyanis „Szegénynek drága kincs a hit, tűrni és remélni megtanít.“

A jó Sára könyörgésén megesezt a szegény özvegynek szíve, jóllehet a „Rózsáskeri“ című könyvön kívül nem volt neki több, odaadta azért annak is a felét, hogyha már anyagiakban nem, de legalább lelkiében segíthessen a jó Sárán, ki hozzá teljes bizalommal fordult.

S így a két öreg „fél könyvből, de nem fél szívvel“ imádkozott, hívén ugyanis, hogy a jó Isten őket, ha nem is ezen, hanem a másvilágon a hittel eltűrt elemi csapások és a szegénység miatt örök boldogsággal jutalmazza.

A nagy nevű fiúnak méltó anyja!!

— Méhészet. Folyó hó 17-én érkezett községünkbe Kiszely Ede állami méhészeti vándortanár ur, hogy jelzett előadását 18-án a délelőtti órákban megtarthassa. Nevezett tanár ur elméleti és gyakorlati előadását Bodnár Ferencz polgártársunk méhészetében tartotta meg. A szép és igen nagy gyakorlatot tanúsító előadást állami tanítóink majdnem teljes számban hallgatták, de voltak több méhészettel foglalkozó polgárok is jelen. A méhészeti előadással összefüggő bővebb értesítést, lapunk munkatársától, Lovass Jenő urtól, jövő számunkban fogjuk közölni. Kiszely tanár ur 19-én Szegváron tartott előadást és ugyanazon nap visszatért hozzánk, illetve Lovass urhoz, kihez igen régi baráti viszony fűzi. Ezen alkalommal a működvelői estélyt a „Polgári Kör“-ben velünk együtt tölti el.

— Könyvadomány. Mint értesülünk, a nagymélt. földművelésügyi miniszter ur a mindszenti „Polgári Kör“-nek egy 172 kötetből álló néplönyvtárt, valamint egy könyvszekrényre 20 koronát adományozott.

— Gyűlés. A helybeli „Iparosok és Kereskedők Köre“ folyó hó 13-án tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalommal a kör eddigi vezetősége egy évi időtartamra ismét megválasztott.

— Harcz a gereblyéért. Berkecz József szegvári lakos tanyájáról meg a télen eltűnt tarlókaparó vasfogu gereblyéje s hogy az aratás kezdetét vette, a legéberebb figyelemmel kutatót elveszett tulajdona után. A hét folyamán történt, hogy tanyájára menet Bacsa András földije kocsiján elveszett gereblyéjéhez hasonló látott és azt onnan le is emelte. A tolvajnak minősített Bacsa kezéből a lóostort elvette s annak nyelével kezdte azt ütlegetni. Azonban Bacsa sem vette a dolgot tréfának, fölkapta a kocsiában lévő egyik favillát s azzal sújtott Berkecznek a nyaka közé, mire Berkecz is gyenge védelmi eszköznek találta az ostor nyelet és ellenele kocsijából előrántotta a másik villát. Így aztán egymást kölcsönösen úgy agyba-főbe tapogatták, hogy most mindketten betegesen fekszenek.

— Községi közgyűlés. Mindszent község képviselőtestülete f. hó 17-én közgyűlést tartott. A nagy munkaidő következtében a község 40 képviselője közül mindössze 6 jelent meg. Az önkéntes-tüzoltó egyesület beadványán kívül megemlítésre méltó tárgya nem is volt a közgyűlésnek.

— Fényképészet községünkben. Két vasárnapon át Hegedűs fényképész Szentestről özv. Kohn Adolfné urnő házánál fénykép felvételeket eszközölt. Hegedűs szép- és tisztán kidolgozott felvételeivel a község igényeit minden tekintetben kielégíti, sőt az árak sem drágábbak, mint a városban. A mai nap még eszközöl felvételeket nevezett urnő házánál, melyre vonatkozó s lapunk mai számában megjelenő hirdetését t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— Hirtelen halál. Bánfi István tanyai gazdánkat és családját mély csapás érte Mátyás fia elhunytával. Nevezett fiatal ember — ki még 25-ik évét sem töltötte be — a mult vasárnap még templomban volt, ott hon megebédelt, ebéd után aludt, miközben egyik barátja felkölté, s tekézni hívta az egyik tanyára. Utközben betértek az egyik tanyára, hol székekkel kínálták meg őket. Bánfi

Mátyás vidáman ült le, de e pillanatban szívszélhűdés, érte, mely azonnal kioltá életét. Fiatal feleséget, s két kis gyermeket hagyott hátra. Temetése e hó 14-én nagy részvéttel ment végbe.

— A polgárok joga és a hivatalos köteleesség. Rendkívül érdekes és nagyfontosságú határozatot hozott egy adott eset ötletéből legutóbb a közigazgatási bíróság. Valaki ugyanis adóügyben sürgető irást adott be egy pénzügyigazgatósághoz, mert hónapok teltek és nem intézték el a dolgát. Az irást, minthogy nem volt rajta bélyeg, meglelelte a fináncz. A pénzügyigazgatóság az illetéket — a fél föllebbezése után is, fentartotta azért, mert nézete szerint a sürgető kérvény „kedvezményt kérő folyamodványnak“ tekintendő, s mint ilyen bélyegköteles. A pénzügyigazgatóságnak ezt a felfogását a közigazgatási bíróság nem tehette magáévá. Kimondta ezzel kapcsolatosan, hogy az állampolgárok a hatóságok elé vitt ügyeik elintézését joggal igényelhetik. Az elintézés nem kedvezmény, hanem hivatalos köteleesség, az elintézés szorgalmazása tehát kedvezménynek nem minősíthető. E szerint nem fog a kincstár gyarapodni olyan forrásokból, amelyek saját közegeinek kényelem-szeretéből, vagy hanyagságból fakadnak.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos

Weisz Ignác.

!!! JÉG !!!

Mindszent és vidéke t. közöségének szives tudomására hozom, hogy saját gyáramban készült

ártézi műjeget

a legkisebb mennyiségben is, vásárhelyi gőzmalomban kilóját 3 fillérért árusítom.

Szives megrendelést kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

SOLTI VILMOS,

gőzmalomtulajdonos

H.-M.-Vásárhelyen, a népkerti állomás közelében.

1—3.

Fényképész.

Tisztelettel értesitem a közönséget, hogy

MA EGÉSZ NAP

fényképészeti felvételeket fogok eszközölni.

Készítek fényképeket vizittól életnagyságig a legfinomabb kivitelben. Régi fényképekről ujakat vagy nagyításokat, képes levelezőlapokat, olaj festményeket. Felvételeket reggel 10 órától délután 8 óráig borus időben is.

Lakásom özv. Kohn Adolfné urnő házánál van.

Magát a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja

HEGEDŰS Szentestről.

